

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobce: J.P. , nar. ..., t. č. ...

zastoupený: JUDr. Lubomír Müller, advokát, se sídlem Symfonická
1496/9, 158 00 Praha 5,

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963, se sídlem
Křížová 25, 225 08 Praha 5 (dále jen ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 12.12.2018 proti rozhodnutí žalované ze dne 31.10.2018 č. j. ... o
vdovecký důchod,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 31.10.2018 č.j. ...
a jemu předcházející usnesení č.j. UNS-25.5.2018 – ... ze dne 25.5.2018 se zrušují a
věc se vrací k dalšímu řízení žalované.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. **Včasnou žalobou ze dne 12.12.2018** soudu spolu s plnou mocí doručitou prostřednictvím datové schránky téhož dne ve 23.43 hodin, se žalobce domáhal přezkoumání napadeného rozhodnutí žalované ze dne 31.10.2018 č.j. ..., jehož kopii také připojil, kterým byly zamítnuty jeho námitky a potvrzeno usnesení ČSSZ č.j. USN-25.5.2018 – ... ze dne 25.5.2018, jímž bylo zastaveno řízení ve věci žádosti žalobce o vdovecký důchod z důvodu zjevné nepřípustnosti jeho žádosti podle § 66 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **správní řád**), neboť zemřelá manželka žalobce paní G.M.P. nar. ..., nebyla poživatelkou starobního nebo invalidního důchodu, ani ke dni smrti nesplnila podmínku potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod nebo podmínky nároku na starobní důchod z českého důchodového systému, neboť nikdy nepobývala, ani nebyla pojištěna na území České republiky (dále jen **ČR**) a k rozhodnutí o vdoveckém důchodu je příslušný kanadský nositel pojištění, kterému byla žádost o vdovecký důchod postoupena.

V odůvodnění rozhodnutí ze dne 31.10.2018 bylo mimo jiné uvedeno, že z dávkového spisu žalobce vyplývá, že podal žádost o vdovecký důchod prostřednictvím Okresní správy sociálního zabezpečení Cheb (dále jen **OSSZ**) dne 11.1.2016 s požadovaným datem jeho přiznání k ..., kdy jeho manželka zemřela. V žádosti, podepsané i žalobcem, bylo výslovně uvedeno, že se jedná o žádost pouze pro kanadského nositele pojištění, neboť zemřelá manželka nikdy nepobývala v ČR, ani zde a ani v bývalém Československu nebyla nikdy pojištěná; byla výdělečně činná nebo z jiného důvodu pojištěná mimo území ČR, konkrétně v Kanadě, odkud žádá o vdovecký důchod; starobní důchod pobírá z Kanady pod číslem ... a pobývá po dobu aspoň 270 dnů v kalendářním roce na území ČR. Dopisem ČSSZ ze dne 27.1.2016 byl žalobce informován, že jeho žádost o pozůstalostní dávku z kanadské doby pojištění postoupila k přímému vyřízení kanadskému nositeli pojištění, který měl žalobce o dalším řízení informovat. Dne 31.10.2017 se dostavil žalobce na OSSZ s žádostí o urgenci kanadského nositele pojištění a poté byl informován dopisem, že ČSSZ dne 27.10.2017 zaslala kanadskému nositeli pojištění (dále i **Kanada**) na jeho výzvu z 12.9.2017 potvrzení o průběhu dob pojištění zemřelé manželky žalobce na území ČR a také, že Kanadě zaslala jeho urgenci z 31.10.2017 s žádostí o vyřízení.

Dále bylo uvedeno, že dne 6.5.2018 obdržela ČSSZ stížnost právního zástupce (advokát JUDr. Lubomír Müller) žalobce, který k ní přitom nedoložil řádnou plnou moc k jeho zastupování ve věci jeho žádostí o vdovecký důchod, na údajné průtahy při vyřizování žádosti žalobce o vdovecký důchod s žádostí o jejich odstranění. ČSSZ reagovala na uvedenou stížnost právního zástupce žalobce dopisem z 22.5.2018, v němž jej informovala, že ve věci žádosti žalobce o český vdovecký důchod byl naposledy informován korespondencí ČSSZ z 27.11.2017 a dále uvedla, že dne 21.2.2018 odeslala další urgenci do Kanady a dne 14.5.2018 od něj obdržela v odpověď formulář CAN-CZ2 z 25.4.2018, který k dopisu z 22.5.2018 přiložila. Z něj vyplývá, že Kanada začala žalobci vyplácet dávky zabezpečení ve stáří a starobní důchod v rámci Kanadského důchodového programu, přičemž jiné dávky byly zamítnuty nebo nejsou vypláceny z důvodu nedostatečných příspěvků. ČSSZ dále uvedla, že Kanadu požádala dne 21.5.2018 o zaslání kopie rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vdovecký důchod, a pro úplnost dodala, že rozhodování o vdoveckém důchodu je plně v kompetenci Kanady a ČSSZ není oprávněna do jejího řízení jakkoli zasahovat. Jelikož ČSSZ obdržela dne 29.5.2018 další písemnou urgenci právního

zástupce žalobce, nazvanou „stížností na průtahy“ z 23.5.2018, ve které tentokrát nově uvedl, že žalobce žádostí z 11.1.2016 nežádal o vdovecký důchod z Kanady, ale z českého systému důchodového pojištění, i když to vůbec neodpovídalo skutečnosti, právní zástupce žalobce požadoval, aby ČSSZ vydala o žádosti z 11.1.2016 příslušné rozhodnutí, na což ČSSZ reagovala dopisem z 29.5.2018, v němž jej informovala, že ve věci žádosti žalobce o český vdovecký důchod vydala napadené rozhodnutí z 25.5.2018, které mu bylo zasláno do jeho rukou, neboť žádost o dávku uplatnil žalobce bez zastoupení právním zástupcem a ve spisové dokumentaci nebyla k danému dni doložena plná moc k zastupování žalobce; tu předložil právní zástupce žalobce až v příloze námitek z 8.6.2018, které podal proti napadenému rozhodnutí a které jsou předmětem námitkového řízení.

Rovněž bylo uvedeno, že vzhledem k tomu, že zemřelá manželka žalobce nebyla ke dni smrti poživatelkou českého invalidního nebo starobního důchodu, měl by žalobce nárok na vdovecký důchod jen v případě, že by zemřelá manželka ke dni smrti splnila podmínku potřebné doby pojištění pro nárok na český invalidní důchod nebo podmínky nároku na český starobní důchod, avšak v posledních 20 letech před svou smrtí nezískala ani jeden den pojištění podle českých právních předpisů a potřebnou dobu pro nárok na invalidní důchod tedy zemřelá manželka nesplnila. Protože nezískala ani jeden den pojištění podle českých právních předpisů, nesplnila ani potřebnou dobu pojištění minimálně 25 let ke vzniku nároku na starobní důchod ani další podmínky stanovené v § 29 odst. 1 – 4 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon**).

Citována byla i příslušná ustanovení zákona a k námitkám žalobce bylo uvedeno, že podle ustálené právní praxe a výkladem ustanovení § 49 odst. 1 písm. a) a odst. 2 v kontextu § 54 odst. 1 a 2 zákona nelze pobírání cizozemského starobního důchodu pokládat za splnění podmínky uvedeného ustanovení, neboť za starobní a invalidní důchod ve smyslu § 49 odst. 1 písm. a) zákona je třeba pokládat starobní a invalidní důchod, na který vznikl nárok splněním podmínek zákona nikoli žádného cizozemského právního předpisu. ČSSZ připomněla, že podle § 54 odst. 1 zákona vzniká nárok na důchod dnem splnění podmínek stanovených tímto zákonem a dle § 54 odst. 2 zákona vzniká nárok na výplatu důchodu splněním podmínek stanovených tímto zákonem pro vznik nároku na důchod a na jeho výplatu a podáním žádosti o přiznání nebo vyplacení důchodu. V případě zemřelé manželky žalobce platí, že v souladu s uvedeným ustanovením nesplnila podmínky stanovené zákonem, nemohla pobírat starobní ani invalidní důchod dle tohoto zákona, proto žalobce nesplnil podmínky § 49 odst. 1 písm. a) a odst. 2 zákona a jeho námitky nebyly shledány jako opodstatněné, neboť ani při podrobném přezkoumání napadeného rozhodnutí nebylo shledáno jakékoliv pochybení.

2. **V žalobě** žalobce především namítal, že jeho žádost je legitimní a mělo být o ní vydáno meritorní rozhodnutí. Dále namítal, že ustanovení § 49 odst. 1 písm. a) ani § 54 odst. 1, 2 zákona nekladou podmínku českého starobního či invalidního důchodu. Odvolávka žalované na „ustálenou právní praxi“ a její vlastní „výklad“ nemůže být podkladem k tomu, aby žalovaná diskriminovala vdovce a vdovy, jejichž zemřelí manželští druhové byli poživateli starobního či invalidního důchodu jiného než českého. Není přijatelné, aby si žalovaná stanovovala svým výkladem omezení, která text zákona neuvádí. Žalovaná zdůraznila, že žalobcova manželka nesplnila podmínky pro přiznání českého starobního nebo invalidního důchodu, což by dle žalobce bylo významné, kdyby žádal o vdovecký důchod podle § 49 odst. 1 písm. b) cit. zákona, jenže on podle tohoto ustanovení přiznání

vdoveckého důchodu nežádá. Dále bylo uvedeno, že žalobce má za to, že právní předpisy se mají vykládat ve prospěch občanů, a ne v jejich neprospěch, jak to žalovaná učinila již dříve v jiné důchodové věci žalobce (nápravu musel zjednat Nejvyšší správní soud svým rozsudkem ze dne 28.7.2017 č.j. 4 Ads 82/2017-41). Rozhodnutí ze dne 25.5.2018 a 31.10.2018 proto považuje za vadná a vzhledem k tomu navrhl, aby soud obě rozhodnutí zrušil a uložil žalované zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení do 30 dnů od právní moci rozsudku.

3. **Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě dne 16.1.2019** odkázala na podrobné odůvodnění napadeného rozhodnutí ze dne 31.10.2018 a zdůraznila, že v žádosti podepsané žalobcem bylo výslovně uvedeno, že se jedná o žádost pouze pro kanadského nositele pojištění, neboť zemřelá manželka žalobce nikdy nepobývala v ČR, ani zde a ani v bývalém Československu nebyla nikdy pojištěná; byla výdělečně činná nebo z jiného důvodu pojištěná mimo území ČR, konkrétně v Kanadě, odkud žádá vdovecký důchod; dále bylo v žádosti zaznamenáno, že žalobce pobírá starobní důchod z Kanady a pobývá po dobu aspoň 270 dnů v kalendářním roce na území ČR. K žádosti byly připojeny – vyplněný formulář žádosti o důchod pro kanadského nositele pojištění CZ-CAN 2 z 11.1.2016, ověřená fotokopie rodného listu zemřelé manželky z ..., ověřená fotokopie úmrtního listu zemřelé manželky z ..., ověřená fotokopie rodného listu žalobce z 13.5.2014 a ověřená fotokopie oddacího listu z 10.10.1980. Žádost o pozůstalostní dávku z kanadského pojištění byla postoupena k přímému vyřízení kanadskému nositeli pojištění, který měl žalobce o dalším řízení informovat. O tomto postupu byl žalobce zpraven dopisem dne 27.1.2016. Jelikož právní zástupce žalobce dne 29.5.2018 požadoval, aby ČSSZ vydala v řízení o žádosti ze dne 11.1.2016 o vdovecký důchod rozhodnutí, vydala proto ČSSZ dne 25.5.2018 usnesení č. j. USN-25.5.2018-..., kterým zastavila řízení ve věci žádosti žalobce o vdovecký důchod z důvodu zjevné nepřipustnosti žádosti podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu, protože již na první pohled bylo zřejmé, že jí nelze v důsledku právní úpravy vyhovět. Usnesení bylo zasláno žalobci, neboť žádost o dávku uplatnil žalobce bez zastoupení právním zástupcem a ve spisové dokumentaci nebyla k danému dni doložena plná moc k zastupování. Tu předložil právní zástupce žalobce až v příloze námitek ze dne 8.6.2018. Závěrem žalovaná navrhla, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.
4. **Ze zaslaného dávkového spisu** vedeného žalovanou ohledně žalobce vyplývá, že skutečnosti uvedené v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí ze dne 31.10.2018 i ve vyjádření žalované ze dne 16.1.2019 plně odpovídají obsahu spisu. Založeny jsou mimo jiné: „Žádost o pozůstalostní důchod – kontrolní tisk – o vdovecký důchod“ sepsaná s žalobcem dne 11.1.2016, která obsahuje i vlastnoruční podpis žalobce, kde je mimo jiné uvedeno, že zemřelá manželka pobírala starobní důchod z Kanady, jedná se o mezinárodní prvek a stát, se kterým má ČR uzavřenu bilaterální smlouvu o sociálním zabezpečení, je Kanada a tam žádá o důchod; na dalším výtisku uvedené žádosti je připsáno „MEZINÁRODNÍ PRVEK“ a také, že podpis žadatele, tj. žalobce, je na kontrolním tisku a také je uvedeno „bylo nutno vyžádat přidělení EČP“ a „Jedná se o žádost pouze pro kanadského nositele pojištění, zemřelá nikdy nepobývala ani nebyla pojištěná v ČR, či bývalé ČSSR“. Z e-mailové korespondence mezi OSSZ a ČSSZ ze dne 13.1.2016 vyplývá, že manželce žalobce narozené a zemřelé v Kanadě, která nikdy na území Č či ČSSR nikdy nežila, bylo přiděleno EČP 295 748 600. Ze založeného podání ČSSZ ze dne 27.1.2016

zaslaného žalobci a na vědomí OSSZ vyplývá, že jím byl informován o tom, že dne 15.1.2016 obdrželi prostřednictvím OSSZ žádost (GE-CAN 1) o pozůstalostní dávku z kanadské doby pojištění, kterou postupují k přímému vyřízení kanadskému nositeli pojištění, který jej bude o dalším řízení informovat. Dále je založena urgence adresovaná ČSSZ a sepsaná s žalobcem na OSSZ dne 31.10.2017 s požadavkem, aby byl zaurgován kanadský nositel pojištění ohledně žádosti o vdovecký důchod sepsané dne 11.1.2016 a odeslané do Prahy 13.1.2016, protože neobdržel žádnou informaci ani z ČSSZ Praha, ani od kanadského nositele pojištění. Ze založeného usnesení žalované shora uvedeného č.j. ze dne 25.5.2018 vyplývá, že jím ve věci žádosti žalobce o vdovecký důchod bylo zastaveno řízení podle ustanovení § 66 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb. (správní řád), neboť žalobce podal zjevně právně nepřipustnou žádost, neboť zemřelá manželka nikdy nepobývala ani nebyla pojištěna na území ČR a k rozhodnutí ve věci žádosti o vdovecký důchod je příslušný kanadský nositel pojištění, kterému byla žádost postoupena.

Plná moc pro advokáta JUDr. L. Müllera ze dne 31.5.2018 pro řízení o vdoveckém důchodu byla připojena až k námitkám ze dne 8.6.2018 proti usnesení ze dne 25.5.2018. Podle založené doručky napadené rozhodnutí ze dne 31.10.2018 bylo zástupci žalobce doručeno do datové schránky dne 1.11.2018.

5. Následně **v replice dne 4.2.2019** žalobce sdělil, že trvá na žalobě a také, že v daném případě nejde o žádnou „zjevnou nepřipustnost“ nejde, neboť žalobce byl ženatý, ovdověl a jeho manželka byla poživatelkou starobního důchodu, proto z procesního hlediska má žalobce nárok na to, aby žalovaná ve věci vydala meritorní rozhodnutí. Dle něho není přijatelné, aby si žalovaná stanovovala svým výkladem omezení, která text zákona neuvádí.
6. **Žalovaná dne 22.2.2019** v podání toliko uvedla, že se nevyjadřuje, protože podáním ze dne 4.2.2019 zástupce žalobce pouze znovu zopakoval svá tvrzení, která uplatnil již v žalobě.
7. Dle **§ 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb.**, soudní řád správní (dále jen **s.ř.s.**), soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen **správní orgán**).
8. Podle **§ 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s.** soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění.
9. Dle **§ 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 a 5 s.ř.s.** je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo a soud přihlíží ve vztahu k žalobním bodům na rozhodnutí uvedených správních orgánů jako na jeden celek. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán. Podle **§ 75 odst. 1**

s.ř.s. je pro soud rozhodující skutkový a právní stav, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.). Ve věcech důchodového pojištění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.).

10. V § 49 odst. 1 písm. a) a b), odst. 2 zákona je stanoveno, že vdova má nárok na vdovský důchod po manželovi, který
 - a) byl poživitelem starobního nebo invalidního důchodu, nebo
 - b) splnil ke dni smrti podmínku potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod nebo podmínky nároku na starobní důchod stanovené v § 29 nebo § 31 odst. 1 anebo zemřel následkem pracovního úrazu.Vdovec má nárok na vdovecký důchod po manželce, která splňovala podmínky uvedené v odstavci 1.
11. Dle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu řízení o žádosti správní orgán usnesením zastaví, jestliže byla podána žádost zjevně právně nepřipustná.
12. Podle § 43 odst. 1 písm. a), odst. 2 správního řádu řízení o žádosti (§ 44) není zahájeno a správní orgán věc usnesením odloží v případě, že vůči němu byl učiněn úkon, který zjevně není žádostí, nebo z něj nelze zjistit, kdo jej učinil. Usnesení o odložení věci se vždy oznamuje osobě, které se týká, je-li známa, a podateli.
13. Spolupráce v oblasti sociálního zabezpečení je s účinností od 1.1.2003 upravena Smlouvou o sociálním zabezpečení mezi Českou republikou a Kanadou (ze dne 24.5.2001) č. 1/2003 Sb. m. s. (dále jen **Smlouva**) a Správním ujednáním k provádění smlouvy o sociálním zabezpečení mezi Českou republikou a Kanadou ze dne 24.1.2002 (dále jen **Správní ujednání**).
14. Ze **Správního ujednání** vyplývá, že styčným orgánem za ČR je ČSSZ a vyřizování žádostí je upraveno v části III, článek 4, přičemž v bodě 1. je uvedeno: Jestliže kompetentní instituce jedné ze stran obdrží žádost o dávku podle právních předpisů druhé strany, zašle tuto žádost prostřednictvím svého styčného orgánu neprodleně styčnému orgánu druhé strany s uvedením data, kdy žádost obdržela. Spolu s žádostí zašle též veškerou dostupnou dokumentaci, která může být potřebná k tomu, aby kompetentní instituce druhé strany stanovila nárok žadatele na dávku. V části IV, článek 7 v bodě 1. je pak uvedeno, že na základě tohoto správního ujednání dohodnou kompetentní instituce České republiky a styčné orgány Kanady formuláře a podrobné postupy potřebné pro provádění Smlouvy.
15. Podanou žalobou se žalobce domáhal z důvodů v ní uvedených zrušení napadeného rozhodnutí žalované ze dne 31.10.2018 i usnesení ze dne 25.5.2018 a soud z níže uvedených důvodů shledal, že žaloba je sice důvodná, avšak ze zcela jiných důvodů, než uváděl žalobce. Soud totiž zjistil, že žalovaná napadeným rozhodnutím ze dne 31.10.2018 zamítla námitky žalobce a potvrdila usnesení ze dne 25.5.2018, jímž bylo zastaveno řízení o vdovecký důchod, přičemž řízení o tuto dávku důchodového pojištění dle zákona však vůbec nebylo zahájeno, jelikož nebyla podána žádost o tuto dávku vůči ČSSZ. S žalobcem

sepsaná žádost o vdovecký důchod byla totiž směřována toliko vůči Kanadě, jak z žádosti jednoznačně vyplývá.

16. S ohledem na zjištěné skutečnosti je zcela zřejmé, že v této věci bylo postupováno žalovanou v souladu se zákonem i Smlouvou a Správním ujednáním, když dne 11.1.2016 s žalobcem sepsaná žádost o vdovecký důchod na OSSZ (§ 6 odst. 4 písm. i) zákona č. 582/1991 Sb.) vůči Kanadě byla zaslána styčnému orgánu, tj. ČSSZ, která ji přeposlala styčnému orgánu Kanady. Žádost byla sepsána na OSSZ na tiskopisu výše uvedeném, který byl zaslán ČSSZ, která následně postupovala ve smyslu Smlouvy a Správního ujednání. Pokud by žalobce požadoval vdovecký důchod z českého pojistného systému, musela by s ním být sepsána ještě jedna žádost, kterou by řešila ČSSZ, avšak to se v této věci nestalo, proto ani nebylo zahájeno řízení o vdovecký důchod dle zákona, jelikož řízení o přiznání dávky důchodového pojištění se zahajuje na základě písemné žádosti (§ 81 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb.) Jelikož nebyla podána žádost o vdovecký důchod dle zákona (č. 155/1995 Sb.), nebyl ani žádný opodstatněný důvod k vydání jakéhokoliv rozhodnutí. Na urgenci žalobce ohledně vyřízení žádosti sepsané dne 31.10.2017 na OSSZ (viz shora) žalovaná písemně reagovala dne 27.11.2017 podáním, které bylo zasláno žalobci.
17. Soudem však nebyl zjištěn v této věci žádný řádný důvod pro komunikaci s osobou v té době neoprávněnou zastupovat žalobce, proto soudu není zcela pochopitelné jednání žalované (jejích pracovníků), že toliko na základě stížnosti neoprávněné osoby (nebyla připojena plná moc od žalobce), byť se jedná o advokáta JUDr. Lubomíra Müllera, který velmi často zastupuje osoby vysokého věku v důchodových a s nimi spojených věcech na základě plné moci udělené v některých zdejšímu soudu známých věcech i před řadou let, což však nemůže být důvodem k tomu, aby s ním ČSSZ komunikovala místo toho, aby jmenovaného odkázala do příslušných mezí, tj. sdělila mu, že není oprávněnou osobou v této věci. ČSSZ nakonec k další stížnosti téže osoby ze dne 23.5.2018 na průtahy, v níž bylo nově uvedeno, že žalobce žádosti z 11.1.2016 nežádal o vdovecký důchod z Kanady, ale z českého systému důchodového pojištění, vydala usnesení o zastavení řízení o vdovecký důchod dne 25.5.2018, které bylo doručeno dne 31.5.2018 žalobci do jeho bydliště v Mariánských Lázních. Kupodivu plná moc udělená žalobcem jmenovanému advokátovi je také ze dne 31.5.2018, avšak není v ní uvedeno, kde byla žalobcem udělena, přičemž připojena byla až k námítkám ze dne 8.6.2018 proti usnesení ze dne 25.5.2018 (zasláno datovou schránku). Tudíž žalobce byl zastoupen v této věci až od 31.5.2018, do té doby jednal jménem žalobce jmenovaný advokát jako neoprávněná osoba bez ohledu na to, že z obsahu dávkového spisu vyplývá, že žalobce zastupoval i v jiném předchozím řízení (plná moc ze dne 5.10.2012 byla udělena pouze pro řízení o příplatku k důchodu). Je tedy v zájmu žalované, aby vždy pečlivě zkoumala, zda je oprávněna konkrétní osobě poskytovat informace v tom kterém řízení.
18. Soud s ohledem na shora uvedené skutečnosti žádnou z žalobních námitek neuznal důvodnou, ač žalobce prostřednictvím svého zástupce je opačného názoru, neboť žalovaná není oprávněna rozhodnout o žádosti směřující v této věci proti kanadskému nositeli pojištění a nebylo ani zjištěno, že by vykládala právní předpisy v neprospěch občanů, tj. v této věci v neprospěch žalobce, přičemž nic konkrétního v tomto směru v žalobě nebylo uvedeno.

19. V žalobě bylo sice uvedeno, že podle ustanovení § 49 odst. 1 písm. b) zákona žalobce o přiznání vdoveckého důchodu nežádá, ale už nebylo uvedeno, tedy podle jakého ustanovení zákona o vdovecký důchod žádal, jelikož v zákoně se nároku na tento důchod týkají toliko § 49 a § 50. Dle žalobce ustanovení § 49 odst. 1 písm. a) ani § 54 odst. 1, 2 zákona nekladou podmínku českého starobního či invalidního důchodu. Je však potřeba vycházet z toho, že se jedná o zákon platný v ČR, proto musí být pro přiznání požadované dávky splněny zákonné podmínky, i když není skutečně rozhodující, zda splnění podmínek uvedených v § 49 odst. 1 písm. a) a b) zákona bylo výhradně dle právní úpravy platné v ČR či např. i se zohledněním právní úpravy platné v rámci Evropské unie /např. Nařízení č. č. 883/2004 a č. 987/2009/ nebo pomocí bilaterálních smluv). Z žádosti o vdovecký důchod sepsané dne 11.1.2016 na OSSZ vyplývá, že se však jedná o žádost pouze pro kanadského nositele pojištění, když zemřela (manželka žalobce zemřela ...) nikdy nepobývala ani nebyla pojištěna v ČR, či bývalém ČSSR.
20. V projednávané věci žalovaná tedy pochybila v tom směru, že nejprve vydala usnesení o zastavení řízení dle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu, ač řízení o vdovecký důchod, o kterém by měla rozhodnout žalovaná, nebylo vůbec zahájeno podáním příslušné žádosti a navíc se tak stalo na popud stížnosti neoprávněné osoby. Pokud žalovaná cítila potřebu vydat rozhodnutí za každou cenu, místo toho, aby sdělila oné osobě, že není osobou oprávněnou v této věci, měla postupovat v souladu s § 43 odst. 1 písm. a) správního řádu a nikoli dle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu, když žádost o vdovecký důchod dle zákona nebyla podána, protože žádost ze dne 11.1.2016 byla na OSSZ podaná osobou bydlící na území ČR vůči Kanadě a touto OSSZ jako organizační složkou ČSSZ byla přeposlána ČSSZ, která ji následně zaslala příslušnému úřadu v Kanadě v souladu se Smlouvou a Správním ujednáním, jak je zřejmé i z obsahu dávkového spisu. Dalšího pochybení se žalovaná dopustila tím, že napadeným rozhodnutím zamítla námitky žalobce a usnesením ze dne 25.5.2018 potvrdila, byť z obsahu odůvodnění rozhodnutí ze dne 31.10.2018 je patrné, že zjistila potřebné rozhodné skutečnosti kromě té nejdůležitější, že není-li zahájeno řízení, nelze jej zastavit.
21. Ze všech shora uvedených důvodů zdejší **soud napadené rozhodnutí žalované ze dne 31.10.2018 č.j. RN- ... a jemu předcházející usnesení č.j. USN-25.5.2018 – ... ze dne 25.5.2018 zrušil pro vady řízení** spočívající v tom, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí je v rozporu se spisy (§ 76 odst. 1 písm. b), § 78 odst. 1 věta první, odst. 3 a 4 s.ř.s.) a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (**výrok I. rozsudku**). Žalovaná tedy v této věci buď toliko písemně sdělí JUDr. L. Müllerovi, že ohledně jím podaných stížností výše uvedených (podaných před 31.5.2018) v té době nebyl osobou oprávněnou k jejich podání či vydá usnesení o doložení věci ve smyslu § 43 odst. 1 písm. a) správního řádu. Právním názorem soudu je žalovaná vázána (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).
22. Žalobce byl sice ve věci úspěšný, avšak nikoli z důvodů uvedených v žalobě, proto ve smyslu § 60 odst. 7 s.ř.s. nebyla náhrada nákladů žalobci přiznána (**výrok II. rozsudku**), jelikož soud shledal, že jsou kvůli tomu dány důvody zvláštního zřetele hodné, aby soud mohl takto výjimečně rozhodnout.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

Plzeň 29. listopadu 2019

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně